

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну**

**НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
ДИСЦИПЛІНИ**

«ДИЗАЙН ЛАНДШАФТУ»

спеціальність 206 «Садово-паркове господарство» ОС «Магістр»
ІНІ лісового і садово-паркового господарства
Розробник: Зібцева О.В. – доцент, кандидат сільськогосподарських наук

Київ – 2021

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ лісового і
садово-паркового господарства
П.І. Лакида
«*П.І. Лакида*» 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
ландшафтної архітектури
та фітодизайну
Протокол № 12 від 11.05.2021 р.
Завідувач кафедри
О.В. Колесніченко О.В. Колесніченко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДИЗАЙН ЛАНДШАФТУ»

спеціальність 206 «Садово-паркове господарство» ОС «Магістр»
ННІ лісового і садово-паркового господарства
Розробник: Зібцева О.В. – доцент, кандидат сільськогосподарських наук

Київ – 2021

1. Опис навчальної дисципліни
«Дизайн ландшафту»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	20 – Аграрні науки і продовольство	
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	60 год.	74 год.
Індивідуальні завдання	30 год.	30 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	4 год. 4 год.	

2. **Мета та завдання навчальної дисципліни**

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в оволодінні її теоретичними основами і формуванні у студентів навичок їх практичного застосування, а саме: в ознайомленні із функцією управління, в межах якої здійснюється розподіл садово-паркових господарських робіт поміж

окремими працівниками та їх групами та узгодження їх діяльності, виховання творчого підходу до рішення виробничо-біологічних проблем садово-паркового господарства з урахуванням економічних інтересів суспільства.

В результаті освоєння навчальної дисципліни “Дизайн ландшафту” студент повинен

знати:

- задачі і принципи ландшафтного дизайну;
- теоретичні та методичні основи проектування елементів архітектурного і природного середовища;
- засоби вирішення основних художньо-образних задач у ландшафтному дизайні;
- стилі садово-паркового мистецтва;
- сучасні тенденції у світовому садово-парковому мистецтві.

уміти:

- проводити передпроектний аналіз території майбутнього садово-паркового об'єкту;
- аналізувати композиційні основи і структуру садово-паркових об'єктів;
- розробляти концепцію створення малого саду;
- кваліфіковано підбирати стиль майбутнього садово-паркового об'єкту;
- проводити функціональне зонування території об'єкту;
- кваліфіковано використовувати компоненти базових ландшафтів та оперувати елементами оточуючого середовища при формуванні садово-паркових об'єктів в обраному стилі;
- кваліфіковано використовувати проекти малих архітектурних форм.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Компоненти ландшафту в ландшафтному дизайні

Тема лекційного заняття 1. Теоретичні та методологічні основи формування архітектурно-ландшафтного простору людини

Місце ландшафтного дизайну в системі знань та творчості архітектора та інженера садово-паркового господарства. Об'єкти ландшафтного дизайну. Соціальні та функціональні задачі дизайну архітектурного середовища. Значення природних умов. Закономірності мистецтва композиції ландшафту.

Тема лекційного заняття 2. Геопластика рельєфу в паркових композиціях

Композиційне використання властивостей природних форм рельєфу. Геопластика рельєфу в паркових композиціях. Обробка існуючого рельєфу і створення нових форм штучного рельєфу. Підпірні стінки, їх оформлення. Декоративні плити і покриття.

Декоративні покриття з штучних і рослинних матеріалів: плиткове та м'яке покриття. Газони різних типів і квіткове покриття, їх стрижка. Рисунок і графіка на площах, пішохідних зонах, в парках, садах, скверах, бульварах. Роботи Р. Бурль-Маркса. Поліхромія матеріалів для покриття пішохідних

трас. Поліхромія рослинних матеріалів.

Тема лекційного заняття 3. Колористика в міському та парковому ландшафті

Колористика в системі художніх засобів в містобудуванні.

Історія розвитку колористики. Методика проектування колористики. Концепція колористики міста і парку.

Експериментальні пропозиції по колористиці міста, заповідної зони парку, окремих комплексів. Кольорова гама окремих районів міста. Вертикальна суперграфіка. Поліхромія матеріалів для будівництва і оздоблення. Залежність колористичного рішення від природно-кліматичних і функціональних характеристик.

Тема лекційного заняття 4. Композиційне використання властивостей рослинності у формуванні архітектурного середовища

Прийоми пейзажного моделювання рослинності. Декоративні якості дерев, чагарників, квітів, трав. Динаміка їх росту та висота. Форма крони дерев та чагарників, її густота. Охорона цінних екземплярів рослинності. Прийоми моделювання пейзажу (лісового, паркового). Топіарне мистецтво. Штучне формування крони, основні прийоми. Вертикальне озеленення. Зміна кольору в різний час доби та року. Ведучий та доповнюючий асортимент рослин об'єктів різного функціонального призначення.

Змістовий модуль 2. Організація простору методами ландшафтного дизайну

Тема лекційного заняття 1. Вода та водні устрої в міських та паркових ландшафтах

Використання природних властивостей води. Динаміка води. Прийоми створення штучних водойм в паркових композиціях. Вода в ландшафті міста. Кольорово-музичні фонтани. Водоспади. Питні фонтанчики. Використання джерел в паркових композиціях. Вода в сільській місцевості. Канали. Ігрові водні пристрої. Архітектура водних пристроїв. Гідротехнічні споруди.

Тема лекційного заняття 2. Архітектурні споруди в ландшафті міста та парку

Функціональне призначення архітектурних споруд для міста і парку (типологія). Вибір місця для архітектурної споруди. Вибір стилю і його зв'язок з оточенням.

Тема лекційного заняття 3. Малі архітектурні форми в ландшафті міста та парку

Типологія МАФ. Зв'язок МАФ з характером оточуючого ландшафту. Меблі для міста і парку, їх матеріал і колористика. Світильники різного функціонального призначення, їх архітектура і зв'язок з ландшафтом. Пристрої для квітів. Декоративний захист для дерев. Ігрові елементи та майданчики для дітей. Структура в місті та парку.

Анімалістична паркова скульптура. Елементи та знаки візуальної інформації для міста і парків. Елементи обладнання будівель. Декоративні огорожі і решітки.

Тема лекційного заняття 4. Дизайн спеціалізованих ландшафтів для відпочинку

Дизайн ландшафтів для масових видів відпочинку і розваг. Дизайн для тихих видів відпочинку і прогулянок. Дизайн ландшафтів для дітей. Дизайн в декоративних експозиціях – розаріях, жоржинаріях, садах неперервного цвітіння, садах весняного і осіннього сезону.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	ус бо го	у тому числі					ус бо го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Компоненти ландшафту в ландшафтному дизайні												
Тема 1. Теоретичні та методологічні основи формування архітектурно-ландшафтного простору людини	4	2	2				6	1				5
Тема 2. Геопластика рельєфу в паркових композиціях	18	4	4		5	5	14	12	2		5	5
Тема 3. Колористика в міському та парковому ландшафті	18	4	4		5	5	14	10			5	5
Тема 4. Композиційне використання властивостей рослинності у формуванні архітектурного середовища	18	4	4		5	5	16	12	2		5	5
Разом за змістовим модулем 1	58	14	14		15	15	45	60	4		15	20

Змістовий модуль 2. Організація простору методами ландшафтного дизайну

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вода та водні устрої в міських та паркових ландшафтах	13	4	4		5		12	2			5	5
Тема 2. Архітектурні споруди в ландшафті міста та парку	8	4	4				5					5
Тема 3. Малі архітектурні форми в ландшафті міста та парку	18	4	4		5	5	14	2			5	7
Тема 4. Дизайн спеціалізованих ландшафтів для відпочинку	23	4	4		5	10	14		2		5	7
Разом за змістовим модулем 2	62	16	16		15	15	45	4	2		15	24
Усього годин	120	30	30		30	30	90	10	6		30	44

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стилістика малого саду. Завдання до розрахунково-графічної роботи	2
2	Рельєф та камінь. Геопластика рельєфу і декоративні покриття	4
3	Проектування рослинності малого саду	4
4	Колористика рослинних угруповань.	4
5	Оформлення водойм у малому саду	4
6	Проектування МАФ	4
7	Малий сад. Захист РГР	8

8. Самостійна робота під керівництвом НПП

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні тенденції у ЛД	10
2	Історичний та національний аспекти використання рельєфу при створенні СПО	5
3	Поліхромія матеріалів для будівництва і оздоблення	5
4	Моделювання рослинності.	10
5	Прийоми створення штучних водойм в паркових композиціях	5
6	Стиль архітектурних споруд та його зв'язок з оточенням	5
7	Зв'язок МАФ з характером оточуючого ландшафту	10
8	Функціональні та просторові особливості міських ландшафтів	10
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Реферати, фото обстеження, презентації, розрахунково-графічне завдання.

10. Методи навчання

Активні, пасивні, групові, індивідуальні, ілюстративні та інші.

11. Форми контролю

Поточний контроль - графічні роботи, модульні тести, контрольна робота, розрахунково-графічна робота; тестовий екзамен.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студентів відбувається відповідно до положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 28.03.2018 р

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Рейтинг студента з дисципліни ($R_{\text{дис}}$) обчислюється за формулою:

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + 0,3 R_{\text{АТ}} .$$

де $R_{\text{АТ}}$ – рейтинг студента з атестації за 100-бальною шкалою; $R_{\text{НР}}$ – рейтинг студента з навчальної роботи.

Рейтинг студента з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$0,7 \cdot (R_{\text{M1}} + R_{\text{M2}})$$

$$R_{\text{НР}} = \text{-----} + R_{\text{ДР}} - R_{\text{ШТР}},$$

де R_{M1}, \dots, R_{M2} – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

$R_{\text{ДР}}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{\text{ШТР}}$ – рейтинг штрафний.

Рейтинг з додаткової роботи $R_{\text{ДР}}$ додається до $R_{\text{НР}}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{\text{ШТР}}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{\text{НР}}$. Він визначається лектором і вводить рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням **підготовка і захист курсового проекту (роботи)** оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

13. Методичне забезпечення

1. Електронний курс з дисципліни
2. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт ... з дисципліни «Дизайн ландшафту». – К.: НАУ, 2003.

14. Рекомендована література

Базова

1. Архитектурная композиция садов и парков./ Под. ред. А.П. Вергунова. - М.: Стройиздат, 1980.
2. Боговая И.О., Фурсова Л.М. Ландшафтное искусство / И.О. Боговая, Л.М. Фурсова. – М.: ВО Агропромиздат, 1983
3. Горбачев В.Н. Архитектурно-художественная композиция в озеленении городов / В.Н. Горбачев. – М.: Высшая школа, 1983.
4. Гостев В.Ф., Юськевич И.Н. Проектирование садов и парков / В.Ф. Гостев, И.Н. Юськевич. – М.: Стройиздат, с . 54–332.
5. Косаревский И.А. Композиция городского парка / И.А. Косаревский. – К.: Будівельник, 1979.
6. Ландшафтная архитектура. Краткий справочник архитектора. – К.: Будівельник, 1990. – с.281-327.
7. Николаевская З.А. Садово-парковый ландшафт / З.А. Николаевская. –М.: Стройиздат, 1989. – 341 с.
8. Раннев В.Р. Интерьер / В.Р. Раннев. – М.: Высшая школа, 1987. – 239 с.
9. Сычева А.Н., Титова Н.В. Ландшафтный дизайн / А.Н.Сычева, Н.В. Титова. – Минск: Вышайшая школа, 1994.

10. Хромов Ю.В. Планировка и оборудование садов и парков / Ю.В. Хромов. – Л: Стройиздат, 1974.

11. Яковлевас-Матецкис К.И. Комплексное благоустройство промышленных территорий / К.И. Яковлевас-Матецкис. – М: Высшая школа, 1982.

Допоміжна

12. Алексеев О.С., Теплов В.М. Цвет в архитектуре. – М.-Л.: Росстройиздат, 1934.

13. Благоустройство сел. Альбом. – К.: Будівельник, 1978.

14. Жирнов А.Д. Искусство паркостроения. - Львов: Вища школа, 1977.

15. Залеская Л.С., Микулина Е.М. Ландшафтная архитектура. – М.: Стройиздат, 1979.

16. Курбатов Ю.М. Архитектурные формы и природный ландшафт. – Л: ЛГУ, 1988.

17. Ландшафтные цветочные композиции. Альбом. – К.: Будівельник, 1973.

18. Приходько Ю.И. Ландшафтная композиция малого сада. – К.: Будівельник, 1975.

19. Савельева Н.Т. Эстетика для предприятий легкой промышленности. – М.: Легкая индустрия, 1989.

20. Северин С.И. Комплексное озеленение и благоустройство городов. – К.: Будівельник, 1975.

21. Хромов Ю.В. Внешнее благоустройство и озеленение жилых комплексов. – Л.: Стройиздат, 1969.

22. Шпара П.В., Шпара М.П. Техническая эстетика и основы художественного конструирования. – К.: Вища школа, 1989

15. Інформаційні ресурси

1. Електронний навчальний курс з дисципліни «Дизайн ландшафту».
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=152>